

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07699/2017-ERU

Praha 28. března 2018

Č. j. 07699-18/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07699/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 2. února 2018 z moci úřední ve smyslu ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], s adresou pro doručování ulice [REDAKCE], zastoupený opatrovníkem, **Statutárním městem Ostrava**, se sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava, IČO: 00845451, ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání

a) přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se úmyslně dopustil tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl v přesně nezjištěné době ode dne 7. dubna 2017 do dne 9. května 2017 v Ostravě, ul. [REDAKCE] bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že odmontoval víčko zajišťovací krabice KP01 a pomocí elektrosvorek propojil fázové vodiče, čímž obnovil průtok neměřené elektřiny do bytu č. [REDAKCE], byť si byl vědom skutečnosti, že takto odebíraná elektřina je neměřená, a dále

b) přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se z nedbalosti dopustil tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provedl v přesně nezjištěné době ode dne 7. dubna 2017 do dne 9. května 2017 v Ostravě, ul. [REDAKCE] bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že na odvodní svorku hlavního jističe a na fázi L2 elektroměru v. č. [REDAKCE] připojil

vodiče elektrického prodlužovacího kabelu, neměřený kabel pak přivedl do nebytových prostor v přízemní části domu, kde byl ukončen pěti zásuvkami a dále užíván k napájení zabezpečovacího systému, v důsledku čehož umožnil odebírat z neměřené části elektřinu, přičemž sami odběratelé o tomto nevěděli,

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02618.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému z přestupku ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02618.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se společnost **ČEZ Distribuce, a.s.**, se sídlem Dečín IV – Podmokly, Teplická 874/8, 405 02, IČO: 247 29 035, s nárokem na náhradu škody **odkazuje na soud.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o přestupcích, bylo dne 4. října 2017 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání dvou přestupků účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 2. února 2018 zahájil v souladu s ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o dvou přestupcích z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán zjistil, že v souvislosti s uvedeným jednáním vznikla škoda. Správní orgán v souladu s ust. § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyzumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda o možnosti uplatnit nárok

na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 9. října 2018, č. j. 07699-3/2017-ERU doručeným dne 10. října 2017 vyrozuměl společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Dečín IV – Podmokly, Teplická 874/8, 405 02, IČO: 247 29 035 (dále jen „poškozený“) o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody.

Úřad obdržel dne 19. října 2017 vyjádření poškozeného ze dne 18. října 2017, sp. zn. [REDAKCE], v němž sděluje správnímu orgánu, že mu jednáním účastníka řízení vznikla majetková škoda, která v případě jednání, které je uvedeno ve výroku I. b) tohoto rozhodnutí, byla v plné výši uhrazena a v případě jednání, které je uvedeno ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí, nebyla dosud uhrazena. Poškozený z tohoto důvodu v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatnil u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč.

Po vyhodnocení všech skutečností dospěl správní orgán k závěru, že je v daném případě důvod pro zahájení řízení o přestupku.

Jelikož se účastníkovi řízení nedařilo opakovaně doručit oznámení o zahájení řízení o přestupku, ustanovil mu správní orgán podle ust. § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu opatrovníka, kterým je Statutární město Ostrava, se sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava, IČO: 00845451. Usnesení o ustanovení opatrovníka nabylo právní moci dne 31. ledna 2018.

Dne 2. února 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení řízení o přestupcích č. j. 07699-11/2017-ERU, které bylo opatrovníkovi obviněného z přestupku doručeno téhož dne. Doručením oznámení o zahájení řízení zahájil Úřad podle ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o dvou přestupcích z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Dne 14. února 2018 správní orgán zaslal poškozenému žádost o doplnění podkladů, z nichž vyplývá, jakým způsobem byla stanovena výše škody v případě jednání, které je uvedeno ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí, kterou poškozený v řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07699/2017-ERU uplatňuje, a rovněž o sdělení čísla bankovního účtu s uvedením variabilního symbolu, na který má být škoda uhrazena.

Úřad obdržel dne 20. února 2018 doplnění podkladů od poškozeného ze dne 19. února 2017, sp. zn. [REDAKCE], v němž sděluje správnímu orgánu, že v případě jednání, které je uvedeno ve výroku I. a) tohoto rozhodnutí, byla neoprávněně odebraná elektřina vyčíslená ze zjištěných spotřebičů dle Metodiky Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, která je rovněž autorem vlastního výpočtu. Poškozený jako přílohu doplnění podkladů zaslal Úřadu tabulku s výpočtem spotřeby, která obsahuje jednotlivé kroky náhradního výpočtu spotřeby pro účely výpočtu škody. Výše vzniklé škody za neoprávněný odběr byla dle ustanovení § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů, zvýšená o nezbytné náklady vynaložené při zjišťování neoprávněného odběru a jeho porušení.

Dne 5. března 2018 byli účastník řízení a poškozený vyrozuměni o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Účastník řízení byl rovněž

vyrozuměn o možnosti doložit své majetkové poměry. Účastník řízení ani poškozený nevyužili svého práva a ve věci se nevyjádřil. Možnosti doložit své aktuální majetkové poměry účastník řízení rovněž nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-07699/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Policii ČR dne 9. května 2017 oznámil pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti NTL Forensics, a. s., že při kontrole odběrného místa v Ostravě, ul. [REDAKCE] společně se svým kolegou panem [REDAKCE] zjistili, že na zajišťovací krabici pro byt č. [REDAKCE] bylo odmontováno víčko a fázové vodiče byly propojené pomocí elektrosvovek, čímž byl obnoven průtok neměřené elektřiny do bytu č. [REDAKCE], a dále zjistili jednofázové neměřené napojení z odvodní svorky hlavního jističe 3 x 25 A. Toto napojení bylo provedeno prodlužovacím kabelem 3x Cu 2,5 mm vedoucím dále do nebytových prostor v přízemní části domu, kde byl ukončen pěti zásuvkami a dále užíván k napájení zabezpečovacího systému.

Na místo byla vyslána hlídka Policie ČR, která zjistila, že se jedná o dvě odběrná místa, konkrétně bylo zjištěno, že k neoprávněnému odběru došlo u bytu č. [REDAKCE], který užívá paní [REDAKCE], a dále u nebytových prostor, které užívá paní [REDAKCE].

Policie ČR provedla ohledání místa, kde zjistila, že v domě č. [REDAKCE] v ul. [REDAKCE] v [REDAKCE] poschodí se naproti schodišti nachází otevřená elektro skříň. Ve skříni se vlevo dole nachází elektroměr v. č. [REDAKCE], na pravé straně se nachází 5 bílých jističů. Do spodní strany hodin jsou zapojeny vodiče modré a zelené barvy. Dále do jističe nacházejícího se na pravé straně je zapojen vodič černé barvy. Uvedené vodiče jsou napojeny z přívodní elektrické šňůry oranžové barvy, která je vyvedena do přízemních prostor. Vlevo nahoře se nachází bílá zajišťovací krabice bez krycího víka, v ní jsou přes dvě svorky propojeny vodiče šedé a hnědé barvy a další vodiče černé barvy. Na pravé straně se nachází stejná zajišťovací krabice opatřená víkem, v její svorkovnici jsou zapojeny vodiče modré a zelenožluté barvy. Policie ČR rovněž provedla ohledání bytu č. [REDAKCE] ke kontrole spotřebičů, kde zjistila, že se tu nachází elektrický bojler, elektrický kotel pro vytápění a dále pak běžné spotřebiče. Policie ČR na místě dále pořídila fotografickou dokumentaci.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení pan [REDAKCE] (dále jen „[REDAKCE]“⁴⁾ uvedl, že je majitelem nemovitosti na adrese [REDAKCE], kterou zakoupil koncem roku 2016 s tím, že zde provede rekonstrukci včetně rekonstrukce elektroinstalací v jednotlivých bytech a byty v ní bude dále pronajímat. [REDAKCE] uvedl, že někdy v dubnu 2017 chtěl pronajmout byt č. [REDAKCE] a nebytový prostor a jelikož měl administrativní potíže s navýšením hodnoty jističe, což znamenalo prodloužení sjednání nových smluv novým nájemníkům, přistoupil na to, aby byt č. [REDAKCE] a nebytový prostor byl provizorně napojen na elektroinstalaci společných prostor, která je měřena elektroměrem.

Za tímto účelem [redacted] požádal účastníka řízení, který pro něj prováděl elektrikářské práce, aby elektroinstalaci bytu č. [redacted] napojil na elektroinstalaci společných prostor a aby z elektroinstalace společných prostor vyvedl prodlužovací kabel do společných prostor, aby se na ni pak mohl napojit zabezpečovací systém. [redacted] uvedl, že způsob zapojení nekontroloval, o špatném zapojení nevěděl, protože on sám se v elektroinstalaci nevyzná a účastník řízení mu k tomu nic neřekl.

Účastník řízení Policii ČR dne 10. května 2017 do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedl, že na žádost [redacted] provedl napojení bytu č. [redacted] na elektroinstalaci společných prostor, ale protože to v danou chvíli nemohl technicky provést, rozhodl se, že napojení provede provizorně v zajišťovací krabici KP01 s tím, že to pak následující den přepojí na společné prostory. Účastník řízení dále uvedl, že o tom, že napojení v zajišťovací krabici KP01 je neoprávněné, a že tím umožní odběr neměřené elektřiny, věděl, avšak z nedbalosti na to pak zapomněl a neoprávněné zapojení v zajišťovací krabici již ponechal, aniž by o tom kohokoliv informoval. Ve věci napojení prodlužovacího kabelu k nebytovým prostorám účastník řízení uvedl, že to provedl rovněž na žádost [redacted], kdy si ale neuvědomil, že hlavní jistič je před měřicím zařízením a protéká jím neměřená elektřina.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení paní [redacted] (dále jen „[redacted]“), uvedla, že byt č. [redacted] jí pronajímá [redacted] na základě nájemní smlouvy ze dne 10. dubna 2017, přičemž fakticky byt č. [redacted] užívá necelých čtrnáct dní. [redacted] dále uvedla, že o neoprávněném napojení bytu č. [redacted] na elektroinstalaci společných prostor nevěděla.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení paní [redacted] (dále jen „[redacted]“), uvedla, že si ode dne 10. dubna 2017 od [redacted] pronajala byt a ode dne 1. května 2017 nebytový prostor. [redacted] uvedla, že do bytu odebírá elektřinu ze společných prostor a platí za ni [redacted]. Dále [redacted] uvedla, že v době jejího nastěhování byl napojen prodlužovací kabel k nebytovým prostorám, na který měla [redacted] napojen jen alarm. [redacted] uvedla, že s [redacted] byla domluvená, že do té doby než dostane vlastní elektroměr, takto odebíranou elektřinu zaplatí jemu. Dále [redacted] uvedla, že o tom, že prodlužovací kabel byl napojen špatně, nic nevěděla, myslela si, že je všechno v pořádku.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle § 1 zákona o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

K jednáním obviněného z přestupku došlo dne [redacted] v přesně nezjištěné době od dne 7. dubna 2017 do dne 9. května 2017.

Dle ust. § 7 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. května 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“) se odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku, podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

Podle přechodných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, konkrétně dle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Podle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Podle § 112 odst. 3 zákon o odpovědnosti za přestupky, se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Podle § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky, se zahájená řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních zákonů.

Správní orgán uvádí, že v rámci vedeného správního řízení, v němž vydal toto rozhodnutí, zohlednil nutnost aplikace zákona o odpovědnosti za přestupky. Na základě posouzení příslušných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, dospěl správní orgán k tomu, že odpovědnost účastníka řízení za předmětné přestupky má být posuzována podle dosavadních zákonů, tj. zákonů účinných v době, kdy bylo spácháno, tedy jako odpovědnost za možné spáchání přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a zákona o přestupcích.

Jak energetický zákon [v ust. § 90 odst. 1 písm. f)], tak i jeho veškeré následné novelizace vždy trestaly a trestají [taktéž v ust. § 90 odst. 1 písm. f)] porušení některé z povinností uvedených v ust. § 28 odst. 3 téhož zákona.

K samotné skutkové podstatě, tedy k porušení povinnosti dle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, správní orgán uvádí, že dle energetického zákona i jeho veškerých následných novelizovaných znění vždy platilo a platí, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupky z hlediska pozdějších znění energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu.

Správní orgán rovněž posuzoval, zda pro posouzení jednání účastníka řízení není příznivější právní úprava obecné odpovědnosti za přestupky obsažená v zákoně o odpovědnosti za přestupky, jakožto v zákoně pozdějším, než úprava obsažená v zákoně o přestupcích. Poté, co správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení obou zákonů, dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Pro úplnost správní orgán uvádí, že hlediska příslušných zákonných ustanovení, jež jsou aplikovatelná na posouzení odpovědnosti účastníka řízení, nedoznala změn ani samotná právní úprava zákona o přestupcích.

Správní orgán proto posoudil odpovědnost za obě jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o přestupcích).

Co se týče druhu a výměry sankce správní orgán uvádí, že z porovnání obsahu příslušných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o přestupcích (včetně jeho následných novelizací) nezjistil, že by bylo pro účastníka řízení výhodnější, aby při určování sankce a výměry sankce za vytýkané jednání použil ustanovení obsažená v jakémkoliv zákoně účinném po jeho spáchání.

Dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona i jeho pozdějších novelizovaných znění lze za přestupek dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) téhož zákona uložit pokutu do 100 000 Kč.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 písm. a) pak energetický zákon ani jeho pozdější novelizovaná znění neumožňují za porušení tohoto zákona pachateli uložit jinou sankci než pokutu.

Správní orgán tak dospěl k závěru, že není pro účastníka řízení výhodnější, aby při určování sankce a výměry sankce za vytýkané jednání použil při určení druhu a výměry správního trestu ustanovení obsažená v zákoně o odpovědnosti za přestupky, nebo jakéhokoliv jiného zákona účinného po jeho spáchání. Podle žádného takového zákona nelze účastníka řízení postihnout mírněji, než podle právní úpravy účinné v době, kdy se účastník řízení toho jednání dopustil, tedy podle zákona o přestupcích.

Podle pozdější právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky postupováno v otázkách procesních, a to včetně rozhodování náhradě škody a o úhradě nákladů řízení.

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutků

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno

buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří.

K naplnění jednání z nedbalosti je potřeba, aby pachatel věděl anebo vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

V daném případě s ohledem na vyjádření účastníka řízení a vzhledem k okolnostem správní orgán nepochybuje o tom, že účastník řízení přestupek spočívající v napojení bytu č. ■ na elektroinstalaci společných prostor spáchal úmyslně, když účastník řízení sám ve svém vyjádření uvedl, že o tom, že napojení v zajišťovací krabici KP01 je neoprávněné a že tím umožní odběr neměřené elektřiny, věděl. Skutečnost, že účastník řízení jednal úmyslně, pak vyplývá i ze samotného způsobu provedení neoprávněného zásahu, kdy účastník řízení provedl vodivé spojení vodičů v zajišťovací krabici KP01, tedy v místě, kde byl elektrický obvod elektroinstalace v bytovém domě viditelně rozpojen a chráněn proti neoprávněné manipulaci.

Přestupek spočívající v napojení prodlužovacího kabelu k nebytovým prostorám na odvodní svorku hlavního jističe a na fázi L2 elektroměru v. č. ■ pak správní orgán považuje za spáchaný z nedbalosti, neboť z vyjádření účastníka řízení i ze způsobu provedení napojení vyplývá, že si účastník řízení neuvědomil, že se hlavní jistič nachází před měřicím zařízením a protéká jím neměřená elektřina.

V obou projednávaných případech dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 zakotvuje, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy.

Tím, že účastník řízení v přesně nezjištěné době ode dne 7. dubna 2017 do dne 9. května 2017 bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy na odběrném elektrickém

zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, v prvním případě odmontoval víčko zajišťovací krabice KP01 a pomocí elektrosvorek propojil fázové vodiče, čímž obnovil průtok neměřené elektřiny do bytu č. ■, a v druhém případě na odvodní svorku hlavního jističe a na fázi L2 elektroměru v. č. ■ připojil vodiče elektrického prodlužovacího kabelu, neměřený kabel pak přivedl do nebytových prostor v přízemní části domu, kde byl ukončen pěti zásuvkami a dále užíván k napájení zabezpečovacího systému, v důsledku čehož umožnil odebírat z neměřené části elektřinu, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona. Přestupky, kterých se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývají z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že účastník řízení jako osoba znalá si měl být vědom povinnosti zásah v obou projednávaných případech na odběrném elektrickém zařízení provozovateli distribuční soustavy alespoň oznámit a připojení bytu č. ■ na elektroinstalaci společných prostor a napojení prodlužovacího kabelu k nebytovým prostorám provést s náležitou odbornou péčí, aby k odběru neměřené elektřiny nemohlo dojít.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku v obou projednávaných případech ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu v případě uvedeném ve výroku I. a), ani v případě uvedeném ve výroku I. b) tohoto rozhodnutí souhlas provozovatele distribuční soustavy nevyžádal.

IV. III. Formální a materiální stránka přestupků

Správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního. Obecně platí, že lze vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z toho však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. (Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. února 2005, č. j. 7 As 18/2004 - 48, či ze dne 14. prosince 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45.)

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním v obou projednávaných případech porušil ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky dvou přestupků podle ust. § 90a odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Správní orgán v obou projednávaných případech neidentifikoval žádné související významné okolnosti, které by vylučovaly, aby jednáním účastníka řízení byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, tedy takové okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku a že jednání obviněného z přestupku nemůže být označeno za přestupek.

Dalším znakem přestupku jako takového v obou projednávaných případech je, že nejde o jiný přestupek postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že protiprávní jednání obviněného z přestupku nedosáhlo intenzity

trestného činu ve smyslu trestního zákoníku, správní orgán dospěl k názoru, že v daném případě se o trestný čin nejedná.

K projednání přestupku na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství je podle ust. § 18 energetického zákona příslušný Úřad.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z podkladů ve spise vyplývá, že v obou projednávaných případech přestupek nebyl spáchán za účelem odvrácení přímo hrozícího nebo trvajícím útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor v obou projednávaných případech jednání obviněného z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení obecního zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení si před provedením zásahu ani v jednom případě souhlas provozovatele distribuční soustavy nevyžádal podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny v obou projednávaných případech formální znaky přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka), neboť aktivním jednáním účastníka řízení v obou projednávaných případech došlo k zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, s výše uvedenými následky. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecního zákazu, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou přestupků dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. IV. Souběh přestupků

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 12 odst. 2 zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytykánych přestupků je přísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykánych přestupků je závažnější.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 energetického, až do výše 100 000 Kč. Jelikož se účastník řízení dopustil spáchání dvou přestupků podle stejného ustanovení, horní hranice sazeb pokut jsou u obou přestupků totožné.

Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ve věci napojení bytu č. 2 na elektroinstalaci společných prostor, které spáchal úmyslně, když účastník řízení o tom, že napojení v zajišťovací krabici KP01 je neoprávněné a že tím umožní odběr neměřené elektřiny, věděl, avšak z nedbalosti na to pak zapomněl a neoprávněné zapojení v zajišťovací krabici již ponechal, aniž by o tom kohokoliv informoval, oproti přestupku ve věci napojení prodlužovacího kabelu k nebytovým prostorám, který účastník řízení spáchal z nedbalosti, kdy si účastník řízení neuvědomil, že hlavní jistič je před měřicím zařízením a protéká jim neměřená elektřina.

V. Uložení správního trestu

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry

k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohybným a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provedení zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl napojení bytu č. 2 na elektroinstalaci společných prostor úmyslně, když účastník řízení o tom, že napojení v zajišťovací krabici KP01 je neoprávněné, a že tím umožní odběr neměřené elektřiny, věděl, avšak z nedbalosti na to pak zapomněl a neoprávněné zapojení v zajišťovací krabici již ponechal, aniž by o tom kohokoliv informoval, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné. Naproti tomu skutečnost, že zásah do odběrného elektrického zařízení provedl jako osoba s kvalifikací v oboru elektro, přitom si musel být jako elektrikář vědom, že k provedení zásahu na odběrném elektrickém zařízení musí mít souhlas provozovatele distribuční soustavy, hodnotí správní orgán jako okolnost závažnost přestupku zvyšující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což správní orgán chápe jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno řízení z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což správní orgán při stanovení výše pokuty zhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry, avšak správní orgán zjistil, že usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. [REDAKCE] byl v insolvenční věci účastníka řízení zrušen konkurs, neboť majetek dlužníka je pro uspokojení pohledávek věřitelů zcela nedostačující, což však není důvodem pro neuložení pokuty za porušení energetického zákona. Nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační.

I když je účastník řízení s největší pravděpodobností v současné době neschopen uspokojovat své věřitele, správní orgán z dostupných zdrojů nezjistil, že by důvodem platební neschopnosti účastníka řízení byl například jeho nevyhovující zdravotní stav, nebo jiný závažný důvod, který by mu neumožnil zajistit si stabilní příjem a realizovat tak postupné splácení svých závazků.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí v již tak nedobré finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a okolnostem, za kterých byl přestupek spáchán, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč, kterou vyčíslil jako součet ceny neoprávněně odebírané elektřiny a nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení.

Neoprávněně odebraná elektřina byla poškozeným kalkulována za období od 10. dubna 2017 do 9. května 2017, a to ve výši [REDAKCE] kWh. Množství neoprávněně odebrané elektřiny bylo dle vyjádření poškozeného oceněno podle cenového rozhodnutí Úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny (tj. cenového rozhodnutí č. 7/2016, kterým se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice a další regulované ceny), přičemž se jedná o cenu odchylky a ostatních regulovaných cen. Cena byla stanovena na [REDAKCE] Kč/kWh včetně daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Takto stanovená část škody za neoprávněný odběr elektřiny činí [REDAKCE] Kč včetně DPH. Ke způsobu vyčíslení množství neoprávněně odebrané elektřiny poškozený uvedl, že byla vyčíslena ze zjištěných spotřebičů prostřednictvím metodiky, jejímž autorem, včetně způsobu výpočtu, je Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení. Tuto částku poškozený nevyčíslil, pouze uvedl, že výše celkové škody činí po započtení těchto nákladů celkem [REDAKCE] Kč. Výše nákladů

vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušeni pak činí [REDAKCE] Kč - [REDAKCE] Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla tato částka stanovena a z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušeni vynaložil.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že odmontoval víčko zajišťovací krabice KP01 a pomocí elektro svorek propojil fázové vodiče, čímž obnovil průtok neměřené elektřiny do bytu č. [REDAKCE], došlo k neoprávněnému odběru elektřiny, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy, škoda. Tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.*“

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestní, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání účastníka řízení předložil správnímu orgánu výpočet množství neoprávněně odebrané elektřiny založený na metodice vypracované Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava.

Jakkoliv správní orgán nepochybuje o odborné erudici této instituce, nejedná se v daném případě o odborné vyjádření znalce, ale o metodiku zpracovanou na žádost poškozeného. S ohledem na citovaný nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1 proto

tento výpočet dle názoru správního orgánu nemůže nahradit znalecký posudek, který by měl být základním podkladem pro rozhodování správního orgánu v posuzované věci. Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši [REDAKCE] Kč včetně DPH vyčíslenou poškozeným na základě uvedené metodiky jako škodu za neoprávněný odběr elektřiny vzniklý v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť nebyla stanovena na základě znaleckého posudku.

Co se týče části škody ve výši [REDAKCE] Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob její určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy je i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuváděl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši [REDAKCE] Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z všech výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 17 216,86 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýza způsobu určení výše jednotlivých nákladů na vyhledávání neoprávněného odběru a jeho zamezení a jejich alokace na projednávaný případ), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L.,

Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši ██████████ Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hraďí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Alexandra Zánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha